



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 69/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. A., zastúpeného zákonnou zástupkyňou D. A., obaja bytom B., právne zastúpeného Mgr. V. D., K., vo veci namietaného porušenia jeho „základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky a ľudské práva a základné slobody sťažovateľa podľa čl. 3 a článku 14 v spojení s článkami 3 a 13 Dohovoru a ľudské práva sťažovateľa podľa článkov 2 ods. 3, 7, 10 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, článkov 12 a 13 Dohovoru proti mučeniu, čl. 37 písm. a) a c) Dohovoru o právach dieťaťa, článkov 5 písm. b) a 6 Dohovoru o rasovej diskriminácii“ postupom a rozhodnutím Krajskej prokuratúry v T. č. k. Vn 128/11-6 z 18. júla 2011 a postupom a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. Hn 212/11-8 z 29. septembra 2011 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť J. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2011 doručená sťažnosť J. A. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného matkou D. A. (ďalej len „zákonná zástupkyňa“), právne zastúpeného Mgr. V. D., vo veci namietaného porušenia jeho „základných práv podľa čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2 čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky a ľudské práva a základné slobody sťažovateľa podľa čl. 3 a článku 14 v spojení s článkami 3 a 13 Dohovoru a ľudské práva sťažovateľa podľa článkov 2 ods. 3, 7, 10 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, článkov 12 a 13 Dohovoru proti mučeniu, čl. 37 písm. a) a c) Dohovoru o právach dieťaťa, článkov 5 písm. b) a 6 Dohovoru o rasovej diskriminácii“ postupom a rozhodnutím Krajskej prokuratúry v T. (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Vn 128/11 a postupom a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Hn 212/11.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ v zastúpení právnou zástupkyňou Mgr. V. D. 5. januára 2011 podal na odbor inšpekčnej služby, sekciu kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „inšpekčná služba ministerstva vnútra“), trestné oznámenie na príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru B. „vykonávajúcich službu dňa 18.12.2010 v čase od 19:00 hod. do 10:00 hod. dňa 19.12.2010 pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. d), h), j) Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona“ v súvislosti s ich postupom pri zadržiavaní sťažovateľa, ktorý bol podozrivý z lúpežného prepadnutia maloletého chlapca v obci B. 18. decembra 2010.

Inšpekčná služba ministerstva vnútra uznesením č. k. ČVS: SKIS-30/IS-4-V-2011 z 9. marca 2011 vec oznámenia odmietla, pretože po jej prešetrení dospela k záveru, že „nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku“.

Proti tomuto uzneseniu podala v lehote právna zástupkyňa sťažovateľa 1. apríla 2011 sťažnosť.

Vojenská obvodná prokuratúra P. (ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“) uznesením sp. zn. OPn 91/11 z 20. apríla 2011 sťažnosť ako nedôvodnú zamietla.

Právna zástupkyňa sťažovateľa podnetom zo 17. mája 2011 požiadala Vyššiu vojenskú prokuratúru v T. (ďalej len „vyššia vojenská prokuratúra“) o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry z 20. apríla 2011, pretože *„Prokurátor pri rozhodovaní o podanej sťažnosti, po preskúmaní vyšetrovacieho spisu, nesprávne vyhodnotil predložené skutočnosti a celý skutkový stav veci a dospel k nesprávnym skutkovým záverom, navyše svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil s poukazom na odôvodnenie napadnutého uznesenia o odmietnutí veci, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil.“*

Vyššia vojenská prokuratúra právnej zástupkyňi sťažovateľa v upovedomení č. k. Vn 128/11-6 z 18. júla 2011 oznámila, že sa vecou zaoberala, preskúmala dozorový spis vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPn 91/11, ako aj vyšetrovací spis sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby, 4. inšpekčného oddelenia K.: SKIS-30/IS-4-2011, pričom *«nezistil nové alebo iné skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť najmä skutkový, alebo aj právny stav veci nad rámec tých, ako je konštatované v uznesení ČVS: SKIS-30/IS-4-V-2011 z 9. 3. 2011, ktorým bola podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por. odmietnutá vec podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť príslušníci PZ zaradený na OO PZ B. tým spôsobom, že dňa 18. 12. 2010 od 19.00 h do 10.00 h dňa 19. 12. 2010 v budove OO PZ B. pod nátlakom, výzvami „priznaj sa, ostatní dvaja sa už priznali“ a násilím si od L. S., J. A. a J. B. vynútili priznanie viny za skutok lúpežného prepadnutia maloletého chlapca...»*.

Pretože v postupe a rozhodnutí prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. OPn 91/11 prokurátor vyššej vojenskej prokuratúry nezistil prierahy alebo porušenie zákona, na ktoré by bolo možné prijať prokurátorské opatrenie, podnet ako nedôvodný odložil.

Právna zástupkyňa sťažovateľa podala 12. augusta 2011 generálnej prokuratúre podnet na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prokurátora vyššej vojenskej prokuratúry z 18. júla 2011, pretože *„Prokurátor vyššej vojenskej prokuratúry pri rozhodovaní o podanom podnete, po preskúmaní spisového materiálu, nesprávne vyhodnotil predložené*

*skutočností a celý skutkový stav veci a dospel k nesprávnym skutkovým záverom, navyše svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Konštatoval len, že uznesenia vychádzajú zo skutkového stavu, sú vecne správne a dôvodné, preto na ne aj on vo všetkých podrobnostiach odkazuje.“*

Právna zástupkyňa sťažovateľa s takým záverom nesúhlasí a v sťažnosti ústavnému súdu tvrdí, že prokurátor svojím postupom a rozhodnutím vo veci „porušil zákon“.

Prokurátor generálnej prokuratúry v upovedomení z 29. septembra 2011 právnej zástupkyňi sťažovateľa uviedol:

*„Pri vybavovaní Vášho opakovaného podnetu som preskúmal obsah dozorového spisu VVP T. sp. zn. Vn 128/11, obsah dozorového spisu VOP P. sp. zn. OPn 91/11, ako aj na vec sa vzťahujúci spisový materiál Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, Odboru inšpekčnej služby, 4. inšpekčného oddelenia K. sp. zn. ČVS:SKIS-30/IS-4-V-2011. Po preskúmaní vyššie spomínaného spisového materiálu som v postupe a rozhodovaní prokurátora VVP T. nezistil žiadne pochybenia, rovnako konštatujem, že nedošlo k pochybeniam ani v postupe a rozhodovaní prokurátora VOP P. a vyšetrovateľa PZ inšpekčného orgánu MV SR vo vyššie uvedenom konaní.“*

Sťažovateľ, v zastúpení právnou zástupkyňou, nespokojný s vybavením jeho podnetu, podal 2. decembra 2011 sťažnosť ústavnému súdu a žiadal, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

*„1. Krajská prokuratúra v T. ako právny nástupca zaniknutej Vyššej vojenskej prokuratúre v T. postupom a rozhodnutím v konaní vedenom pod Vn 128/11-6 a Generálna prokuratúra SR postupom a rozhodnutím v konaní Hn 212/11-8 porušili základné ľudské práva a slobody sťažovateľa podľa článkov 2 ods. 2, čl. 12 ods. ods. 2, čl. 16 ods. 2 Ústavy SR a ľudské práva a základné slobody sťažovateľa podľa článku 3 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, článku 13 v spojení s článkom 3 Dohovoru a článku 14 v spojení s článkami 3 a 13 Dohovoru a ľudské práva sťažovateľa podľa článkov 2 ods. 3, 7, 10 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, článkov 12 a 13 Dohovoru proti mučeniu, článku 37 písm. a) a c) Dohovoru o právach dieťaťa, článkov 5 písm. b) a 6 Dohovoru o rasovej diskriminácii*

2. *Rozhodnutie právneho predchodcu Krajskej prokuratúry v T. - Vyššej vojenskej prokuratúry v T. zo dňa 18. júla 2011 spisová značka Vn 128/11-6 a rozhodnutie Generálnej prokuratúry SR zo dňa 29. Septembra 2011 spisová značka Hn 212/11-8, sa zrušujú.*

3. *Ústavný súd vracia vec na ďalšie konanie Generálnej prokuratúre SR a Krajskej prokuratúre v K., ktorá je vecne a miestne príslušnou.*

4. *Krajská prokuratúra v T. a Generálna prokuratúra SR sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 20 000,- EUR (slovom: dvadsať tisíc EUR) v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

5. *Krajská prokuratúra v T. a Generálna prokuratúra SR sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi a jeho právnej zástupkyňi trovy právneho zastúpenia na Ústavnom súde v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu, pričom v rozsahu splnenia povinnosti jedného zaniká povinnosť druhého.“*

## II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti a jej petitu vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv krajskou prokuratúrou (ako právnou nástupkyňou zaniknutej vyššej vojenskej prokuratúry) a generálnou prokuratúrou, pretože orgány činné v trestnom konaní „odmietli prešetriť“ jeho trestné oznámenie na trestné stíhanie policajtov a ako nedôvodné ho zamietli.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd už viackrát judikoval vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor zastupujúci v trestnom konaní štát povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom

oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03). Rovnako súčasťou týchto základných práv nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal len zákonné právo domáhať sa toho, aby sa jeho sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal, čo sa v tomto prípade aj stalo. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

Ani z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu [mutatis mutandis rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva napr. v prípade *Helmers v. Švédsko* (rozsudok Pléna z 29. októbra 1991, sťažnosť č. 1826/85, séria A, č. 212-A, ods. 29); v prípade *Perezová v. Francúzsko* (rozsudok Veľkej komory z 12. februára 2004, sťažnosť 47287/99, ods. 70, 71, ECHR 2004-I)].

Nad rámec ústavný súd uvádza, že podľa jeho zistenia bolo proti sťažovateľovi uznesením Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru justičnej polície K. ČVS: ORP-655/OJP-KS-2010 z 19. decembra 2010 začaté trestné stíhanie a sťažovateľ bol obvinený zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1 a ods. 2 písm. d.) Trestného zákona. Na základe sťažnosti v časti týkajúcej sa vznesenia obvinenia, ktorú podal obhajca obvineného (sťažovateľ'a), bol sťažovateľ zbavený obvinenia. Ústavný súd konštatuje, že zo spisu Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru justičnej polície K. ČVS: ORP-655/OJP-KS-2010 nevyplýva, že by v priebehu vyšetrovania (výsluchy boli vykonávané za prítomnosti zákonnej zástupkyne sťažovateľ'a a aj jeho obhajcu) alebo v sťažnosti obhajcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 21. decembra 2010 sťažovateľ

namietať porušovanie svojich základných práv, tak ako to jeho právna zástupkyňa popísala v ústavnej sťažnosti. Pritom platná právna úprava trestného konania umožňovala sťažovateľovi (ako obvinenému) v priebehu konania právne účinným spôsobom namietať porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou v dôsledku akéhokoľvek nezákonného postupu vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru justičnej polície v jeho trestnej veci.

Nevyužitie zákonných možností ochrany označených práv sťažovateľa nemožno nahrádzať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Z týchto dôvodov postupom a rozhodnutím krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa, preto ústavný súd sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2012